

**Szkolny Program Profilaktyki
w Zespole Szkół
Ponadgimnazjalnych Nr 1
w Malborku**

2014/2015 – 2017/2018

Spis treści.

1. Wprowadzenie.	3
2. Podstawa prawna programu profilaktyki.	4
3. Cele programu profilaktyki.	5
4. Strategie działań profilaktycznych.	6
5. Działania szkoły w zakresie profilaktyki pierwszego stopnia skierowane do:	
a) młodzieży, ...	8
b) rodziców, ...	16
c) nauczycieli.	18
6. Działania szkoły w zakresie profilaktyki drugiego stopnia.	20
7. Obowiązki osób odpowiedzialnych za realizację programu.	21
8. Ewaluacja programu.	23
9. Załącznik 1	24
10. Załącznik 2.....	29

1.Wprowadzenie

Szkolny Program Profilaktyki powstał na podstawie diagnozy problemów i potrzeb występujących potrzeb środowiska szkolnego - uczniów, rodziców i nauczycieli. Badaniu ankietowemu poddano 45% uczniów, 100% nauczycieli oraz 10% rodziców.

Wyniki badania wskazały, iż przyczyną nagannych zachowań uczniów są złe wzorce, presja rówieśnicza, trudna sytuacja rodzinna, nieodpowiednia kontrola rodziców, niedojrzałość emocjonalna uczniów, potrzeba imponowania rówieśnikom oraz problemy osobiste. Najczęściej spotykanymi wśród uczniów negatywnymi zachowaniami są – przezywanie się i używanie wulgarnych słów (80%) oraz wyśmiewanie się i dokuczanie (83%), a także kradzieże (26%) i plotkarstwo (13%). Ponadto uczniowie bardzo często palą papierosy w trakcie przerw (93%) i zażywają często narkotyków (46%). Najczęściej naganne zachowania mają miejsce w szkole na przerwie (74%) oraz na wycieczkach (61%).

90% ankietowanych nauczycieli wzmacnia pozytywnie pożądane zachowania poprzez chwalenie uczniów przed klasą i rodzicami, 63% nauczycieli stawia właściwą ocenę z zachowania. 67% rodziców twierdzi, iż nauczyciele nie zapobiegają przemocy i agresji w szkole i nie podejmują działań profilaktycznych. Podczas gdy uczniowie twierdzą, iż zajęcia profilaktyczne są niepotrzebne (36%), interesujące (17%) bądź przydatne (45%).

Uczniowie uważają, iż wiadomości i umiejętności zdobyte w szkole są przydatne na co dzień (14%) lub raczej przydatne (65%). Uczniowie wiedzą, do kogo zwrócić się w szkole o pomoc w sytuacjach trudnych (88%) i oczekują wtedy od pracowników szkoły rozmowy (19%), wsparcia i zrozumienia (35%) oraz pomocy w załatwieniu sprawy (33.3%), natomiast 40% uczniów sama załatwia swoje sprawy.

Do najczęściej podejmowanych działań w zakresie profilaktyki należą: rozmowy z wychowawcą (rodzice –100% , uczniowie – 70%), wezwanie rodziców (rodzice -90%, uczniowie – 16%), poruszanie problemu na godzinie wychowawczej (rodzice – 29%, uczniowie – 41%) oraz rozmowa w obecności dyrektora (29%). 58% uczniów uważa, iż nauczyciele propagują zdrowy styl życia w ramach różnych przedmiotów.

W działaniach profilaktycznych skupiamy się na profilaktyce stopnia pierwszego i drugiego.

Profilaktyka pierwszego stopnia polega na:

- promowaniu zdrowego stylu życia
- zapobieganiu zagrożeniom
- rozwijaniu umiejętności radzenia sobie z wymogami i trudnościami życia.

Działania te skierowane są do całej społeczności szkolnej -uczniów, nauczycieli i pracowników szkoły, do rodziców uczniów. Wszyscy dorośli realizują je zarówno w szkole jak i poza nią.

Profilaktyka drugiego stopnia to działania skierowane do uczniów podwyższonego ryzyka dysfunkcyjności, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, które mają na celu pomóc w redukcji tego ryzyka i zagrożenia. Tę formę profilaktyki realizują nauczyciele, psycholog

szkolny oraz specjaliści współpracujący ze szkołą.

Szkolny Program Profilaktyki ma charakter środowiskowy, bo objęto nim wszystkie osoby tworzące środowisko szkolne.

2. Podstawa prawna programu.

Podstawa prawna dla działań profilaktycznych w szkole :

- Ustawa z dnia 07.09.1991 o systemie oświaty
- Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół
- Ustawa z dnia 09.11.1995 o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z późniejszymi zmianami z dnia 5 listopada 1999 r.
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
- Ustawa z dnia 19.08.1994 o ochronie zdrowia psychicznego z późniejszymi zmianami z dnia 1 lipca 2005r.
- Ustawa z dnia 26.10.19982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich z późniejszymi zmianami.

3. Cele programu.

1. Stworzenie warunków bezpiecznego funkcjonowania szkoły.
2. Umożliwienie powstania szkoły wolnej od uzależnień.
3. Aktywizacja środowiska szkolnego w zakresie oddziaływań profilaktycznych.
4. Promowanie zdrowego stylu życia.
5. Informowanie środowisk szkolnych na temat zagrożeń.
6. Wskazanie możliwości unikania zagrożeń i sposobów radzenia sobie z nimi.
7. Kształtowanie właściwych zachowań uczniów.
8. Utrwalanie postaw i zachowań społecznych warunkujących prawidłowy rozwój uczniów.
9. Zapewnienie rodzicom oraz młodzieży wsparcia, pomocy wychowawczej i terapeutycznej.
10. Konsolidacja działań profilaktycznych i wychowawczych w szkole.
11. Wspieranie rodziców w procesie wychowania.

4. Strategie działań profilaktycznych.

1. Strategia informacyjna – jej celem jest dostarczenie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i tym samym umożliwienie dokonywania racjonalnego wyboru.

Stosowane metody:

- warsztaty
- pogadanka,
- spotkanie ze specjalistą,
- prezentacja multimedialna,
- wycieczka tematyczna,
- praca w oparciu o tekst,
- wykład;

2. Strategia edukacyjna – jej celem jest pomoc w rozwijaniu ważnych umiejętności życiowych, tj. nawiązywaniu kontaktów z ludźmi, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywanie konfliktów wewnętrznych, przeciwstawianie się naciskom otoczenia.

Stosowane metody:

- dyskusje,
- wykłady,
- realizacja znanych programów edukacyjnych,
- symulacje różnych sytuacji życiowych,
- burza mózgów,
- warsztaty
- praca w małych grupach,
- gry i zabawy dydaktyczne,
- drama,
- uroczystości szkolne;

3. Strategia alternatyw – pomoc w zaspokajaniu potrzeby sukcesu, przynależności, satysfakcji życiowej poprzez zaangażowanie w działalność artystyczną, społeczną, sportową.

Metody działań:

- koła zainteresowań,
- zajęcia fakultatywne,
- wycieczki,
- konkursy,
- warsztaty socjoterapeutyczne,
- zajęcia i zawody sportowe,
- wystawy i prezentacje prac itp.

4. Strategia interwencyjna – pomoc uczniom w rozwiązywaniu problemów, wspieranie w sytuacjach kryzysowych.

Stosowane metody:

- interwencja w środowisku szkolnym ucznia,
- pomoc psychologiczna, pedagogiczna (prowadzona przez specjalistę),
- terapia specjalistyczna indywidualna, grupowa (prowadzona przez specjalistę),
- współpraca z PPP,
- współpraca z PCPR,
- współpraca z OPS.

5. Działania szkoły w zakresie profilaktyki pierwszego stopnia.

a) Działania skierowane do młodzieży.

STRATEGIA INFORMACYJNA

- ułatwia uczniom wejście w społeczność szkolną poprzez znajomość regulaminów,
- dostarcza wiedzy o skutkach uzależnień, wyjaśnia mechanizm uzależnienia,
- umożliwia przejście od roli odbiorcy do aktywnego uczestnika warsztatów,

L.p.	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne
1	Zapoznanie z obowiązującymi regulaminami	-zapoznanie uczniów na godzinach wychowawczych ze Statutem Szkoły, WSO, Planem pracy wychowawczej, Szkolnym Programem Profilaktyki, Szkolnym Programem Wychowawczym, Regulaminem Wycieczek, Regulaminem Studniówki -zapoznanie na przedmiotowych lekcjach organizacyjnych z PSO, regulaminami pracowni, wymaganiami edukacyjnymi, - zapoznanie uczniów na godzinach wychowawczych Regulaminem Oceny z Zachowania, akcentując wagę frekwencji uczniów.	Wychowawca klasy Nauczyciele Wychowawca klasy
2	Podnoszenie poziomu świadomości i kultury prawnej i wyrabianie nawyku poszanowania prawa.	-godziny wychowawcze, dotyczące praw i obowiązków uczniów -lekcje historii, WOS i HIS dotyczące praw człowieka, -spotkania z przedstawicielami Policji na temat prawnej odpowiedzialności młodzieży, -aktualizowanie zapisów prawa wewnątrzszkolnego przy współdziałaniu przedstawicieli samorządu uczniowskiego oraz Rady Rodziców.	Wychowawca klasy Nauczyciele historii, WOS, HIS Psycholog szkolny Opiekun SU Dyrektor Rada Pedagogiczna

3	Zapoznanie z zagrożeniami XXI wieku.	<p>-warsztaty dotyczące motywów sięgania po środki uzależniające,</p> <p>-warsztaty o bilansie zysków i strat uzależnień,</p> <p>-godziny wychowawcze z pielęgniarką szkolną na temat higieny,</p> <p>-godziny wychowawcze, lekcje biologii i przyrody dotyczące zasad właściwego odżywiania się (omówienie anoreksji, bulimii)</p> <p>-gazetki tematyczne dotyczące zagrożeń ,</p> <p>-projekcje filmów,</p> <p>-przedstawienia o tematyce profilaktycznej,</p> <p>-organizowanie akcji antyuzależnieniowych np. Dzień wolny od uzależnień, Dzień bez papierosa,</p>	<p>Psycholog szkolny</p> <p>Psycholog szkolny</p> <p>Wychowawca klasy</p> <p>Wychowawca klasy</p> <p>Nauczyciele biologii, przyrody</p> <p>Opiekun SU</p> <p>Wychowawca</p> <p>Psycholog szkolny</p> <p>Pedagog szkolnych</p> <p>Opiekun SU</p> <p>Nauczyciele biologii</p> <p>Psycholog szkolny</p>
4	Tworzenie bezpiecznego, wolnego od uzależnień środowiska wychowawczego szkoły.	<p>-zapoznanie uczniów z punktami statutu dotyczącymi zakazu używania środków uzależniających i opuszczania szkoły podczas zajęć lekcyjnych,</p> <p>-systematyczne kontrole boiska, toalet i pomieszczeń szkoły w ramach dyżurów nauczycieli,</p> <p>-przestrzeganie zakazu zażywania środków uzależniających podczas wszystkich imprez szkolnych,</p>	<p>Wychowawca</p> <p>Psycholog szkolny</p> <p>Dyrektor szkoły</p> <p>Nauczyciele WF</p> <p>Dyrektor szkoły</p> <p>Wychowawca</p>

STRATEGIA EDUKACYJNA

- wspiera rozwój osobowy ucznia,
- obejmuje działania zorientowane na właściwy wybór, rozwijanie świadomości i samooceny,
- zakłada, że jednostka dobrze przystosowana i dobrze radząca sobie z trudnościami będzie zdolna do podejmowania racjonalnych decyzji,
- przygotowuje młodych ludzi do radzenia sobie z negatywną presją rówieśników,
- kształtuje postawy asertywności, uczy mówienia „nie”, wyrażania własnych opinii i oczekiwań oraz dobierania sobie przyjaciół,

L.p.	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne
1	Przeciwdziałanie sytuacjom stresowym.	<ul style="list-style-type: none"> - Warsztaty i zabawy integracyjno - adaptacyjne w klasach pierwszych. - Wyjazd integracyjny klas pierwszych - Realizacja godzin wychowawczych na temat efektywnego uczenia się - Rozpoznawanie sytuacji rodzinnej ucznia poprzez ankiety, wywiady, spotkania z rodzicami. - Organizowanie pomocy koleżeńskiej. - Wykorzystywanie elementów motywacji w systemie oceniania. - Przedstawianie trudnych sytuacji problemów zdrowotnych, adaptacyjnych, edukacyjnych młodzieży na posiedzeniach RP, zespołu wychowawczego. - Współpraca z lokalnymi OPS. - Opieka nad uczniami posiadającymi opinię poradni PP. - Wspomaganie uczniów i ich 	<ul style="list-style-type: none"> Psycholog szkolny Pedagog szkolny Wychowawca klasy Wychowawca klasy Psycholog szkolny Wychowawca Psycholog Pedagog Nauczyciele Wychowawca Psycholog Pedagog Wychowawca Psycholog Wychowawca Psycholog Pedagog Wychowawca

		rodziców w nawiązaniu kontaktu z poradnią PP.	Psycholog
2	Kształtowanie i wzmacnianie pozytywnej samooceny oraz poczucia własnej wartości.	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie imprez klasowych w celu bliższego poznania się. - Warsztaty na temat mocnych i słabych stron uczniów - Godziny wychowawcze o zainteresowaniach i planach uczniów. - Ekspozowanie na forum klasy i szkoły osiągnięć naukowych, budowanie postaw sportowych i artystycznych uczniów, empatii i zaufania - Organizowanie kół zainteresowań, konkursów umożliwiających uczniom rozwijanie talentów, zainteresowań, uzdolnień. - Tworzenie uroczystości i imprez szkolnych według pomysłów uczniów. - Tworzenie planów wychowawczych w klasie przy współudziale uczniów, po konsultacjach z rodzicami. 	<p>Wychowawca klasy</p> <p>Psycholog</p> <p>Wychowawca klasy</p> <p>Wychowawca klasy</p> <p>Dyrektor</p> <p>Dyrektor</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Opiekun SU</p> <p>Wychowawca klasy</p>
3	Kształtowanie postaw asertywnych wobec środków uzależniających.	<ul style="list-style-type: none"> - Warsztaty zachowań asertywnych. - Realizacja profilaktycznych programów edukacyjnych. - Spotkania z przedstawicielami Policji. Pogadanki na temat skutków prawnych zażywania środków odurzających. - Wspieranie młodzieży w budowaniu i umacnianiu własnego systemu wartości. - Warsztaty z terapeutą uzależnień. 	<p>Psycholog</p> <p>Psycholog</p> <p>Wychowawca</p> <p>Psycholog</p> <p>Psycholog</p> <p>Wychowawca</p> <p>Psycholog</p>
4	Kształtowanie odpowiedzialności za siebie i innych, za podejmowane decyzje i zachowania,	<ul style="list-style-type: none"> - Godziny wychowawcze na temat właściwych wyborów. - Udział w pracach organizacji szkolnych i pozaszkolnych. 	Wychowawca

		<ul style="list-style-type: none"> - Zachęcanie do pomocy koleżeńskiej. - Angażowanie młodzieży w działalność charytatywną i prospołeczną. 	<p>Wychowawca Psycholog</p> <p>Wychowawca Pedagog</p>
5	Przygotowanie do zdawania egzaminu dojrzałości.	<ul style="list-style-type: none"> - Warsztaty na temat radzenia sobie ze stresem. - Realizacja tematyki „Mój najważniejszy egzamin” na wszystkich przedmiotach egzaminacyjnych, - Zapoznanie z technikami relaksacyjnymi, - Realizacja programu edukacyjnego „Stres pod kontrolą” - Udział młodzieży w Dniach Otwartych Uczelni - Warsztaty z preorientacji zawodowej 	<p>Psycholog</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Psycholog</p> <p>Wychowawca Psycholog</p> <p>Wychowawca</p> <p>Psycholog Doradca zawodowy</p>
6	Kształtowanie postawy tolerancji i otwartości.	<ul style="list-style-type: none"> - Udział w konkursach o różnych narodach i ich kulturach. - Dyskusowanie o problematyce tolerancji na godzinach wychowawczych, religii, wychowaniu do życia w rodzinie itp. - Gazetki tematyczne, konkursy plastyczne. 	<p>Nauczyciele j. Obcych Nauczyciele religii, etyki, wychowawcy</p> <p>Opiekun SU Dyrektor</p>
7	Doskonalenie umiejętności komunikacyjnych oraz interpersonalnych.	<ul style="list-style-type: none"> - Warsztaty dotyczące komunikacji werbalnej i umiejętności pozawerbalnej. - Warsztaty dotyczące efektywnych sposobów komunikowania się - Warsztaty dotyczące sposobów rozwiązywania sytuacji trudnych i konfliktowych, - Warsztaty na temat systemów wartości, autorytetów, hierarchii potrzeb, 	<p>Psycholog</p> <p>Psycholog</p> <p>Psycholog</p> <p>Psycholog</p>
8	Łamanie stereotypów i fałszywych przekonań o	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie na godzinach wychowawczych debat i 	<p>Wychowawca klasy</p>

rzeczywistości.	dyskusji klasowych nt. a) roli mediów w kształtowaniu negatywnych wzorców zachowań – uczenie krytycznego stosunku do mediów, b) społecznych i zdrowotnych skutków uzależnień	Psycholog
-----------------	--	-----------

STRATEGIA ALTERNATYW

- koncentruje się na tym co zdrowe, przyjemne i służy młodemu człowiekowi,
- pozwala podejmować nową aktywność, sprawdzić się w dziedzinach wybranych,
- działania są zróżnicowane tak, aby dostosować je do specyfiki potrzeb i możliwości uczniów,
- organizuje i wskazuje "bezpieczne" zagospodarowanie czasu wolnego,
- jest skuteczna, bo angażuje młodzież w ich przygotowanie,
- nazywana jest często profilaktyką ukrytą, bowiem nie zawsze kojarzy się młodzieży z uzależnieniem.

L.p.	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne
1	Zajęcia sportowe.	- Sportowe rozgrywki międzyklasowe i międzyszkolne w gry zespołowe, - wycieczki klasowe - szkolny rajd „Malwira” - SKS	Nauczyciele WF Wychowawca Dyrektor Nauczyciele WF
2	Zajęcia pozalekcyjne.	- Zajęcia przygotowujące do egzaminu dojrzałości dla uczniów, - Zajęcia rozwijające uzdolnienia i zainteresowania – brydż, Scrabble, Klub Młodego Psychologa, Klub Europejski, chór szkolny	Nauczyciele Nauczyciele
3	Organizacja imprez masowych.	- Biwaki, wycieczki klasowe. - Wyjazdy na spektakle teatralne i filmowe, - Organizacja szkolnej wigilii, 1. Dnia Wiosny, „Henryków”	Wychowawca Nauczyciele Opiekun SU Dyrektor

4	Praca w organizacjach działających w szkole.	- Działalność SU. - Klub Wolontariusza - ZHP	Opiekun SU Dyrektor
5	Organizacja i propagowanie olimpiad, konkursów i zawodów.	- Indywidualne przygotowanie uczniów do olimpiad i konkursów przedmiotowych, - Udział uczniów w olimpiadach przedmiotowych oraz konkursach wiedzy i umiejętności, - Udział uczniów w międzyszkolnych zawodach sportowych. - Organizowanie i udział w różnorodnych konkursach wewnątrzszkolnych.	Nauczyciele Nauczyciele Nauczyciele WF Nauczyciele
6	Zapobieganie problemom w nauce.	- zajęcia pozalekcyjne – dla uczniów z trudnościami w nauce - aranżowanie pomocy koleżeńskiej - udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, - monitoring postępów w nauce – e-dziennika - indywidualizacja procesu nauczania oraz wymagań - warsztaty z psychologiem „Jak się uczyć”.	Nauczyciele Wychowawca Psycholog Pedagog Nauczyciele Wychowawca Nauczyciele Psycholog
7	Minimalizowanie skutków niedostatku socjalnego w domu rodzinnym.	- współpraca z lokalnymi OPS, - organizacja kiermaszu podręczników, - organizowanie pomocy materialnej przez Komisję Stypendialną, - zwolnienia ze składek na Radę Rodziców	Wychowawca Psycholog Dyrektor Dyrektora Rada Rodziców

OCZEKIWANE EFEKTY DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ PIERWSZEGO STOPNIA.

Uczniowie mają wiedzę :

- O bezpośrednich i odległych skutkach zdrowotnych, psychicznych, prawnych i

społecznych zażywania środków psychoaktywnych oraz uzależnień od nich,

- O formach i placówkach udzielających pomocy młodzieży w różnych sytuacjach kryzysowych i trudnych, w przypadku uzależnień, niedostatku, przemocy,
- O prawach ucznia i człowieka,
- O alternatywnych sposobach spędzania wolnego czasu, redukcji napięć, radzenia sobie ze stresem, w sytuacjach trudnych,
- O Aktach prawnych regulujących życie szkoły oraz życie w społeczeństwie,

Uczeń:

- Prezentuje zachowania asertywne wobec presji używania środków odurzających,
- Nie używa środków odurzających,
- Działa bezpiecznie,
- Pozostaje w bezpiecznych relacjach z rówieśnikami, zachowując wolność od środków odurzających,
- Prezentuje negatywną postawę wobec używania środków odurzających,
- Ma poczucie własnej wartości i wie, jak pracować nad jej podnoszeniem,
- Posiada motywację do pokonywania trudności,
- Zna zasady dobrej komunikacji,
- Potrafi określić i nazwać pozytywne i negatywne emocje,
- Rozumie, czym jest stres i wie, jak sobie z nim radzić,
- Zna sposoby rozwiązywania konfliktów,
- Rozumie istotę zachowań asertywnych,
- Działa na rzecz innych osób – wolontariat,
- Z zaangażowaniem udziela pomocy koleżeńskiej,
- Uczestniczy w formach aktywności wykluczających używanie środków odurzających.
- Pełni funkcje społeczne w szkole,
  - Osiąga wyniki w nauce adekwatne do swoich możliwości,
  - Podejmuje wyzwania edukacyjne startując w turniejach, olimpiadach, konkursach i zawodach
- Uczestniczy w zajęciach sportowych i innych zajęciach pozalekcyjnych,
- Nie opuszcza zajęć szkolnych.
- Przestrzega postanowień statutu.

		<p>szkoły,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pomoc w organizacji uroczystości klasowych i szkolnych, - Wykorzystywanie wiedzy rodziców - ekspertów na spotkaniach z rodzicami. 	<p>Wychowawca</p> <p>Wychowawca Psycholog</p>
3	<p>Doskonalenie wiedzy i umiejętności z zakresu wychowania, edukacji i profilaktyki.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Spotkania z pracownikami instytucji działającymi na rzecz wychowania, edukacji i profilaktyki, - Spotkania z pracownikami Policji, Sądu, PPP, - Zajęcia z profilaktyki uzależnień, - Indywidualne spotkania z wychowawcą, psychologiem, pedagogiem, - Spotkania rodziców z dyrektorem szkoły, - Wskazanie literatury psychologiczno - pedagogicznej. 	<p>Lider WDN</p> <p>Psycholog</p> <p>Psycholog</p> <p>Wychowawca Psycholog Pedagog</p> <p>Dyrektor Psycholog Pedagog</p>

c) Działania skierowane do nauczycieli:

L.p.	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne
1	Stałe doskonalenie umiejętności wychowawczych i profilaktycznych.	<ul style="list-style-type: none"> - Spotkania wychowawców z psychologiem i bieżące rozwiązywanie problemów wychowawczych w klasach, - Praca w zespołach samokształceniowych – zespołach przedmiotowych, zespole wychowawczym, 	<p>Wychowawca Psycholog</p> <p>Psycholog Nauczyciele Wychowawca</p>
2	Wspieranie wychowawców w ich działaniach wychowawczo-profilaktycznych.	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentowanie planów profilaktycznych podczas posiedzeń rad pedagogicznych. - Przygotowanie i przeprowadzanie rad szkoleniowych dotyczących pracy z młodzieżą w ramach profilaktyki. - Poznawanie przepisów określających pracę wychowawczą i profilaktyczną szkoły. - Pomoc przy opracowaniu klasowych planów profilaktycznych. - Pokazowe lekcje dotyczące profilaktyki. - Przygotowanie "biblioteczki do zajęć profilaktycznych". 	<p>Psycholog</p> <p>Psycholog Lider WDN</p> <p>Psycholog Wychowawca</p> <p>Psycholog Pedagog</p> <p>Psycholog</p> <p>Psycholog</p>
3	Propagowanie kursów i szkoleń dotyczących profilaktyki.	<ul style="list-style-type: none"> - Informowanie o kursach, szkoleniach dotyczących profilaktyki w pokoju 	Lider WDN

		<p>nauczycielskim,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Informowanie o formach doskonalenia i szkoleniach z zakresu profilaktyki na posiedzeniach rad pedagogicznych, - Diagnozowanie potrzeb w zakresie doskonalenia. - Mobilizacja do udziału w kursach. - Promowanie nauczycieli doskonalących się w wychowaniu i profilaktyce. 	<p>Lider WDN</p> <p>Lider WDN</p> <p>Dyrektor</p> <p>Dyrektor</p>
4	Spotkania z pracownikami instytucji działających na rzecz małoletnich.	<ul style="list-style-type: none"> -PPP - Sądu dla Nieletnich -Policji -pracującymi z młodzieżą uzależnioną. 	Psycholog

6. Działania szkoły w zakresie profilaktyki drugiego stopnia.

Działania profilaktyczne stopnia drugiego odnoszą się do osób z grup podwyższonego ryzyka. Zaliczamy do nich osoby, które:

- a) żyją w złych warunkach ekonomicznych,
- b) wychowywane są w rodzinach dysfunkcyjnych,
- c) doświadczyły przemocy fizycznej i psychicznej,
- d) doświadczyły przez dłuższy czas bólu fizycznego,
- e) nie realizują obowiązku szkolnego,
- f) prezentują zachowania agresywne,
- g) prezentują zachowania autodestrukcyjne,
- h) prezentują zachowania ryzykowne (substancje psychoaktywne)

W przypadku stwierdzenia zachowań nagannych (na podstawie rozmowy z wychowawcą, uczniem, wizyty domowej) pedagog lub dyrektor szkoły podejmują działania zmierzające do zminimalizowania ich skutków, przewyciężania zachowań destrukcyjnych i obniżenia prawdopodobieństwa wystąpienia ich w przyszłości (tzw. profilaktyka objawowa) Są to działania interwencyjne (patrz Załącznik 1, Załącznik 2).

W ramach wczesnej interwencji bezpośrednie działania prowadzi:

- a) psycholog szkolny
- b) wychowawca klasy
- c) profesjonaliści z instytucji działających na rzecz dzieci i rodziny,
- d) Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna,
- e) Sąd dla Nieletnich.

7. Obowiązki osób odpowiedzialnych za realizację programu.

Obowiązki dyrektora:

- Dąży do integracji grona pedagogicznego, Rady Szkoły, SU i ich współpracy w procesie profilaktyki.
- Planuje rady szkoleniowe z zakresu profilaktyki.
- Analizuje możliwości szkoły w dziedzinie realizacji programu.
- Ustala zasady postępowania w przypadku występowania problemów uzależnienia i nieprzestrzegania statutu (współpraca z gronem pedagogicznym, psychologiem, specjalistami spoza szkoły).
- Kontroluje realizację programu profilaktyki w szkole i dba o właściwy podział obowiązków
- w jego ramach oraz o systematyczne dokumentowanie jego realizacji (wpis w dziennikach
- wychowawcy, psychologa).
- Zna przepisy prawne dotyczące działalności profilaktyki szkoły.
- Podejmuje ostateczną decyzję wobec uczniów, którzy posiadają, rozprowadzają, odurzają się środkami uzależniającymi lub nie przestrzegają statutu szkoły.
- Aprobuje alternatywne formy spędzania czasu wolnego i mobilizuje nauczycieli i uczniów.
- Dąży do stworzenia wokół szkoły stref wolnych od środków uzależniających.
- Promuje nauczycieli doskonalących się w zakresie wychowania i profilaktyki.
- Sprzyja pozytywnym relacjom nauczyciel - uczeń, między uczniami oraz nauczyciel - rodzic.
- Wspiera finansowo działania profilaktyczne na miarę możliwości szkoły.

Obowiązki psychologa szkolnego:

- Współtworzy i dokonuje ewaluacji programu profilaktycznego szkoły.
- Prowadzi diagnozę zagrożeń młodzieży w środowisku szkolnym i poza nim.
- Informuje Radę Pedagogiczną o sytuacji wychowawczej w szkole i zagrożeniach oraz o problemach młodzieży.
- Prowadzi szkolenia Rady Pedagogicznej na temat uzależnień, profilaktyki, zagrożeń, itp.
- Prowadzi pedagogizację rodziców dotyczącą adaptacji klas I, profilaktyki uzależnień, komunikacji.
  - Prowadzi warsztaty i spotkania w klasach.
  - Zaprasza ekspertów spoza szkoły na zajęcia, spotkania i warsztaty.
  - Jest współorganizatorem różnych akcji na terenie szkoły promujących zdrowy styl

życia.

- Współpracuje z instytucjami pracującymi na rzecz rodziny i dzieci.
- Propaguje treści i programy profilaktyczne.
- Jest liderem w zakresie profilaktyki w szkole.
- Systematycznie doskonalą się w zakresie wychowania i profilaktyki oraz pomocy uczniom.
- Współpracuje z rodzicami poprzez: indywidualne spotkania i porady, zajęcia pedagogizacji rodziców, informowanie o możliwościach uzyskania pomocy specjalistycznej.

Obowiązki nauczycieli (nauczycieli wychowawców):

- Poszerzają wiedzę na temat środków uzależniających, zagrożeń młodzieży, zasad komunikacji i rozwiązywania problemów (zdobywają kompetencje w zakresie profilaktyki).
- Znają bardzo dobrze plan profilaktyki szkoły i uwzględniają go w swoich przedmiotach, planach wychowawcy klasy.
- Zapoznają uczniów klasy i rodziców z zamierzeniami profilaktycznymi na dany rok.
- Uczestniczą w radach szkoleniowych dotyczących zagrożeń młodzieży.
- Starają się wprowadzać programy profilaktyczne dla uczniów i rodziców.
- Uważnie obserwują swoich uczniów i reagują na pierwsze niepokojące objawy.
- Znają środowisko rodzinne uczniów.
- Utrzymują stały kontakt z rodzicami, pedagogiem i informują ich o wynikach nauce i sytuacji
- wychowawczej (palenie, picie, agresywne zachowanie, wagary, oceny niedostateczne).
- Współpracują z psychologiem.
- Dostarczają wzorców konstruktywnego stylu życia.
- Pozyskują uczniów i rodziców do uczestnictwa w działaniach profilaktycznych.
- Utrzymują osobowe relacje z uczniami (poprzez konsultacje, indywidualne rozmowy, organizację pomocy koleżeńskiej w nauce).

8. Ewaluacja programu.

Ewaluację prowadzi wicedyrektor, psycholog szkolny i zespół wychowawczy.

Ewaluacja dzieli się na:

Kształcąca -skoncentrowaną na tworzeniu i korekcie programu zarówno w fazie początkowej, jak i w trakcie jego realizacji.

Podsumowująca – prowadzonej jest przez psychologa szkolnego, wicedyrektora i zespół wychowawczy. Zespół ewaluacyjny przedstawia:

- obszary podlegające ewaluacji,
- narzędzia ewaluacyjne,
- analizę zebranych informacji,
- wyniki i wnioski płynące z ewaluacji programu.

Autorzy programu:

Joanna Jasińska
Magdalena Kubaszewska
Anna Molenda
Ewa Statkiewicz
Jowita Uniewicz

ZAŁĄCZNIK 1

Procedury postępowania dla nauczycieli w I Liceum Ogólnokształcącym w Malborku w sytuacjach zagrożenia młodzieży przestępczością i demoralizacją oraz w przypadku zagrożenia jej zdrowia lub/i życia

1. Wstęp

Wśród różnorodnych przejawów demoralizacji za najbardziej niepokojące i zagrażające zdrowiu młodzieży uznaje się alkoholizm, narkomanię, wczesną inicjację seksualną, kradzieże, wagary oraz zachowania agresywne, które często ze sobą współistnieją. Wszystkie te czynniki mogą być przyczyną nawiązywania kontaktów z grupami przestępczymi a w dalszej kolejności popełniania przestępstw. Szkoła zobowiązana jest do wczesnego rozpoznawania niedostosowania społecznego podejmowania stosowanych oddziaływań wychowawczych, profilaktycznych a wobec uczniów niedostosowanych działań interwencyjnych. Właściwa adekwatna reakcja nauczyciela, pedagoga czy dyrektora oraz powiadomienie w razie potrzeby stosownych instytucji zwiększają skuteczność oddziaływań. Działania profilaktyczne w szkole będą kierowane równoległe do młodzieży zagrożonej i niedostosowanej przy współpracy nauczycieli rodziców oraz policji.

2. Cele

- zwiększenie skuteczności oddziaływań szkoły w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i demoralizacją
- ścisła współpraca szkoły z rodzicami i policją.

3. Działania interwencyjne

- Na terenie szkoły obowiązuje zakaz posiadania, sprzedawania i używania papierosów, alkoholu i narkotyków
  - Zakaz obowiązuje wszystkich uczniów w czasie lekcji i zajęć pozalekcyjnych odbywających się w szkole i na terenie szkoły do niej należącym np. w trakcie imprez sportowych, dyskotek, itp.
  - W szkole prowadzone będą zajęcia w czasie których uczniowie zapoznają się z ryzykiem używania środków uzależniających
  - Uczniowie, którzy eksperymentują ze środkami uzależniającymi bądź ich zachowanie narusza regulamin szkoły, muszą liczyć się z konsekwencjami określonymi w wewnętrznym regulaminie szkoły
  - Uczniowie i rodzice, którzy zwrócą się z problemem mogą liczyć na wsparcie i skierowanie do specjalistycznej poradni, gdzie uzyskają fachową pomoc
  - W sytuacjach kryzysowych podejmowana będzie interwencja zorientowana na pomoc uczniowi i rodzinie
  - Decyzje o podjęciu stosowanych działań interwencyjnych podejmuje dyrektor szkoły.
- #### 4. Metody współpracy szkoły z policją
- Stała współpraca i wymiana doświadczeń dyrektora szkoły i wychowawców w zakresie profilaktyki zagrożeń.
  - Spotkania dyrektora i nauczycieli ze specjalistami ds. nieletnich i patologii
  - Spotkanie tematyczne młodzieży szkolnej z udziałem policjantów na temat aspektów narkomanii
  - Udzielanie przez policję pomocy w rozwiązywaniu trudnych problemów, które zaistniały na terenie szkoły
  - Wzajemna wymiana informacji o zagrożeniach i zdarzeniach występujących na

terenie szkoły

· Organizowanie wspólnych szkoleń.

Procedury interwencyjne

Procedury postępowania nauczycieli w I Liceum Ogólnokształcącym w

przypadku wystąpienia sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia ucznia na terenie szkoły

1. W przypadku uzyskania informacji o wystąpieniu zagrożenia życia lub zdrowia własnego lub innego ucznia liceum, nauczyciel powinien niezwłocznie przekazać stosowne informacje wychowawcy klasy.

2. Wychowawca klasy powiadamia dyrektora szkoły.

3. W przypadku sytuacji kryzysowej wychowawca niezwłocznie wzywa pogotowie ratunkowe lub/i policję przy jednoczesnym powiadomieniu rodziców o incydencie.

4. Wychowawca prosi ucznia na rozmowę. Następuje ustalenie przyczyn postępowania ucznia.

5. Wezwanie rodziców/prawnych opiekunów ucznia. Przekazanie im informacji na temat zachowania dziecka. W toku podjętej interwencji profilaktycznej lub kryzysowej należy zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział w programie terapeutycznym.

6. W przypadku nie pojawienia się rodziców/prawnych opiekunów – wychowawca wysyła pismo wzywające ich do szkoły.

7. Jeśli rodzice/prawni opiekunowie odmawiają współpracy lub/oraz szkoła wyczerpie dostępne dla siebie metody działań, wychowawca powiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły, który listownie informuje policję (specjalistę ds. nieletnich) oraz sąd rodzinny.

Dalsze działania leżą w kompetencji sądu i policji.

Procedury postępowania nauczycieli w I Liceum Ogólnokształcącym w przypadku uzyskania informacji, że uczeń używa alkoholu lub innych środków psychoaktywnych, uprawia nierząd bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji

1. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji nauczyciel powinien niezwłocznie przekazać stosowne informacje wychowawcy klasy.

2. Wychowawca klasy powiadamia dyrektora szkoły.

3. Wychowawca wzywa ucznia na rozmowę. Następuje ustalenie przyczyn postępowania ucznia i sporządzenie kontraktu w celu zaniechania czynności. Zapoznanie ucznia z następującymi konsekwencjami nie wywiązania się z kontraktu (źródło: Statut Szkoły):

- upomnienie ucznia przez Dyrektora szkoły,

- upomnienie ucznia w obecności rodziców,

- udzielenie uczniowi nagany z wpisem do akt (uzyskanie nagany skutkuje otrzymanie zachowania naganego),

- skreślenie z listy uczniów.

4. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej można zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka/całej rodziny w programie terapeutycznym.

W przypadku nie pojawienia się rodziców/prawnych opiekunów

- wychowawca nadaje sprawie tok administracyjny

- powiadomiony o sytuacji Dyrektor szkoły wysyła pismo wzywające rodziców do szkoły.

Jeśli rodzice/prawni opiekunowie odmawiają współpracy lub/oraz szkoła

wyczerpie dostępne dla siebie metody działań, a z wiarygodnego źródła napływają informacje

o braku poprawy funkcjonowania ucznia, wychowawca powiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły, który listownie informuje policję (specjalistę ds. nieletnich) oraz sąd rodzinny.

W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego, dyrektor szkoły jako przedstawiciel instytucji jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

Jeżeli zachowania świadczące o demoralizacji przejawia uczeń, który ukończył 18 lat, a nie jest to udział w działalności grup przestępczych czy popełnienie przestępstwa – wtedy natychmiast powiadamia się adekwatne instytucje, to postępowanie nauczyciela powinno być określone przez Program Wychowawczy Szkoły, Statut Szkoły.

Procedury postępowania nauczycieli w I Liceum Ogólnokształcącym w przypadku uzyskania informacji, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków

1. W przypadku uzyskania informacji lub własnych spostrzeżeń, że uczeń znajduje się pod wpływem substancji odurzających (alkohol, narkotyki) powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Wychowawca odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa pozostawia go w warunkach, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie (zazwyczaj pod opieką osoby dorosłej, najkorzystniej, jeśli będzie to pielęgniarka).
3. Wychowawca wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej w przypadku zatrucia, przedawkowania.
4. Wychowawca szkolny zawiadamia o incydencie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów prawnych, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji – decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
5. W przypadku, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu – odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych – na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia ucznia zawiadamia się rodziców/opiekunów prawnych oraz sąd rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
6. Jeśli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 r. ż.) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.
7. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art.43 ust.1 Ustawy z 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zawsze należy o tym fakcie powiadamiać policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.
8. Po zajściu takiego incydentu wychowawca otacza ucznia szczególną uwagą. Uczeń podlega karze udzielenia nagany z wpisem do akt (uzyskanie zachowania naganego). Zostaje poinformowany, że w przypadku powtórzenia się sytuacji kryzysowej kolejny raz uczeń zostaje skreślony z listy uczniów.

Procedury postępowania nauczycieli w I Liceum Ogólnokształcącym w przypadku uzyskania informacji, że na terenie szkoły znajduje się substancja przypominająca wyglądem narkotyk

- 1.Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed
- 2.dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile jest to możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
- 3.Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły.
- 4.Dyrektor szkoły po zapoznaniu się z zabezpieczoną substancją wzywa policję.
- 5.Po przyjeździe policji nauczyciel niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

Procedury postępowania nauczycieli w I Liceum Ogólnokształcącym w przypadku uzyskania informacji, że na terenie szkoły znajduje się uczeń posiadający substancję przypominającą narkotyk.

- 1.W przypadku, gdy nauczyciel dowiaduje się o posiadaniu przez ucznia substancji psychoaktywnych zgłasza podejrzenia wychowawcy klasy.
- 2.Wychowawca powiadamia o incydencie dyrektora szkoły.
- 3.Dyrektor szkoły w obecności przynajmniej jednego pracownika szkoły prosi ucznia o okazanie zawartości teczki szkolnej, ewentualnie oddanie substancji.
- 4.W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy. Jednocześnie wychowawca telefonicznie informuje o zdarzeniu rodziców/prawnych opiekunów ucznia i wzywa ich do szkoły.
- 5.Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, dyrektor szkoły, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie wychowawca dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.
- 6.Po zajściu incydentu wychowawca otacza ucznia ze szczególną uwagą. Uczeń podlega karze udzielenia nagany z wpisem do akt (uzyskanie zachowania nagannego). Zostaje poinformowany, że w przypadku powtórzenia się sytuacji kryzysowej kolejny raz uczeń zostaje skreślony z listy uczniów.

Procedury postępowania nauczycieli w I Liceum Ogólnokształcącym wobec uczniów z dużą absencją.

- 1.W przypadku gdy uczeń jest nieobecny w szkole przez 5 dni lub bez usprawiedliwienia opuszcza pojedyncze godziny lekcyjne/całe dni, co również budzi zastrzeżenia - wychowawca kontaktuje się z rodzicami/prawnymi opiekunami w celu ustalenia przyczyn nieobecności ucznia w szkole.
- 2.Jeżeli uczeń przychodzi do szkoły po dłuższej nieobecności wychowawca wzywa go na rozmowę w celu wyjaśnienia sytuacji - nie realizowania obowiązku szkolnego.
- 3.Jeżeli wychowawcy nie udaje się zdyscyplinować ucznia, prosi o wsparcie dyrektora szkoły. Dyrektor szkoły zobowiązuje ucznia do poprawy frekwencji poprzez pisemny kontrakt. Konsekwencjami nie wywiązanie się z kontraktu są (źródło: Statut Szkoły):
  - upomnienie ucznia przez Dyrektora szkoły;
  - upomnienie ucznia w obecności rodziców;
  - udzielenie uczniowi nagany z wpisem do akt (uzyskanie nagany skutkuje otrzymanie zachowania nagannego);
  - skreślenie z listy uczniów.
- 4.W przypadku, gdy uczeń ignoruje stosowane wobec niego procedury, Dyrektor szkoły wzywa pisemnie rodziców/prawnych opiekunów do szkoły. Następnie odbywa się rozmowa dyscyplinująca ucznia w obecności rodziców przy udziale wychowawcy.

5. W sytuacji, gdy ani kontakt telefoniczny ani osobisty z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia jest niemożliwy, wychowawca zgłasza problem pedagogowi/psychologowi szkolnemu oraz Dyrektorowi szkoły. Dyrektor uruchamia wówczas procedurę administracyjną – powiadamia pisemnie sąd d.s. nieletnich w celu zdiagnozowania sytuacji rodzinnej i problemowej ucznia.

Procedury postępowania nauczycieli w I Liceum Ogólnokształcącym w przypadku palenia przez ucznia papierosów na terenie liceum.

1. W przypadku uzyskania informacji o wystąpieniu sytuacji, w której nauczyciel zastał ucznia na paleniu papierosów, przekazuje informację wychowawcy klasy.

Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem.

2. W przypadku powtórzenia się sytuacji palenia na terenie szkoły wychowawca informuje o incydencie Dyrektora szkoły oraz wzywa rodziców /prawnych opiekunów ucznia.

3. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności rodziców, zobowiązując go poprzez pisemny kontrakt do zaprzestania palenia. Nie wywiązanie się z kontraktu skutkuje (źródło: Statut Szkoły):

- upomnieniem ucznia przez Dyrektora szkoły;
- upomnieniem ucznia w obecności rodziców;
- udzieleniem uczniowi nagany z wpisem do akt (uzyskanie nagany skutkuje otrzymanie zachowania nagannego);

4. Jeśli rodzice odmawiają współpracy ze szkołą, a uczeń nie poprawia swojego zachowania Dyrektor ma prawo powiadomić sąd d.s. nieletnich o potrzebie wglądu w sytuację wychowawczą, z powodu ulegania przez ucznia nałogowi palenia oraz o demoralizującym wpływie na rówieśników.

ZALĄCZNIK 2

Program Przeciwdziałania Wagarom

Zawartość programu:

1. **Zasady przeciwdziałania wagarom ujęte w formie tabelarycznej.**
2. **Założenia kontraktu wychowawczego w praktyce. pedagogicznej.**
3. **Przykład kontraktu z uczniem.**
4. **Wzór upomnienia udzielonego uczniowi z powodu nierealizowania obowiązku szkolnego.**

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA WAGAROM

Płaszczyzna działania	Przeciwdziałanie	Odpowiedzialni	Termin
Nauczyciel - uczeń	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stała kontrola frekwencji 2. Kontrola nieobecności ucznia na poszczególnych przedmiotach 3. Rozmowa wychowawcy z uczniem (bądź kolegami) w celu ustalenia i rozpoznania przyczyn nieobecności 4. Spisanie kontraktu z uczniem 	<p>Wychowawca. Nauczyciele przedmiotu</p> <p>Wychowawca, psycholog</p>	<p>Cały rok Cały rok</p> <p>Wg potrzeb</p>
Nauczyciel - rodzic	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pismo do rodziców z informacją wychowawcy potwierdzone przez rodzica 2. Kontakt indywidualny z rodzicem 	<p>Wychowawca. Nauczyciele przedmiotu</p> <p>Wychowawca</p>	<p>Wg potrzeb</p> <p>Wg potrzeb</p>
Uczeń – uczeń	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mobilizacja zespołu klasowego 2. Pomoc zaprzyjaźnionego kolegi 	<p>Wychowawca</p> <p>Wychowawca</p>	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p>
Nauczyciel – pedagog	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozmowa wychowawcy z psychologiem szkolnym oraz przekazanie danych o uczniu: <ul style="list-style-type: none"> - imię, nazwisko, klasa - adres - imiona rodziców - liczba opuszczonych godzin nieusprawiedliwionych - podjęte działania przez wychowawcę 2. Obserwacja i analiza frekwencji przeprowadzona przez pedagoga 3. Diagnozowanie sytuacji rodzinnej ucznia 4. Wysłanie upomnienia o nierealizowaniu obowiązku szkolnego 5. Wizyta psychologa i wychowawcy w domu ucznia 	<p>Wychowawca, psycholog</p> <p>Psycholog</p> <p>Psycholog, wychowawca</p> <p>Psycholog, dyrektor szkoły</p> <p>Psycholog, wychowawca</p>	<p>Cały rok</p> <p>Wg potrzeb</p> <p>Wg potrzeb</p> <p>Wg potrzeb</p>
Pedagog – uczeń – rodzic - dyrektor	<ol style="list-style-type: none"> 1. Objęcie ucznia dodatkową opieką psychologiczno-pedagogiczną 2. Rozmowa psychologa z uczniem 3. Wezwanie rodzica do szkoły 4. Rozmowa psychologa z rodzicem i uczniem w obecności dyrektora oraz wychowawcy 5. Skierowanie ucznia do PPP ze względu na duże trudności wychowawcze 	<p>Psycholog</p> <p>Psycholog</p> <p>Psycholog, wychowawca</p> <p>Psycholog, wychowawca, dyrektor</p> <p>Psycholog, wychowawca</p>	<p>Wg potrzeb</p> <p>Wg potrzeb</p> <p>Wg potrzeb</p> <p>Wg potrzeb</p> <p>Wg potrzeb</p>
Zespół Wychowawczy, Pedagog – uczeń –	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powołanie zespołu wychowawczego 2. Skierowanie sprawy do sądu rodzinnego 	<p>Zespół wychowawczy</p> <p>Psycholog, dyrektor</p>	<p>Wg potrzeb</p> <p>Wg potrzeb</p>

Płaszczyzna działania	Przeciwdziałanie	Odpowiedzialni	Termin
rodzic	dla nieletnich.		

UWAGI:

1. Nagradzać 100 procent frekwencji.
2. Sprawdzeniem efektywności programu naprawczego będzie zestawienie semestralne wyników i porównanie z rokiem poprzednim

Kontrakt wychowawczy w praktyce pedagogicznej

Stare powiedzenie mówi, że „najbardziej plami atrament”, co ma sugerować, że nieprzestrzeganie umów zapisanych stanowi znacznie większą ujmę na honorze niż zawartych ustnie.

Umowa, pod którą uczeń złoży własnoręczny podpis będzie dla niego o wiele większym bodźcem do wzięcia na siebie odpowiedzialność za własne zachowanie czy systematyczną naukę.

Metoda kontraktu wychowawczego powinna wypierać mało skuteczne dotąd sposoby oddziaływania, jak – wymówki, wzbudzenie poczucia winy, krzyk, używanie siły. Posiada bowiem liczne zalety:

sprzyja kształtowaniu się u uczniów nawyków samodzielności, aktywności, zwiększaniu ich osobistego wkładu we własne życie, kształtuje poczucie odpowiedzialności, uczy poszanowania prawa, podnosi poziom zdyscyplinowania, rozwija samokontrolę i samoocenę uczniów.

Kontrakt, czyli umowa na piśmie jest metodą nastawioną na długofalowe współdziałanie i współpracę ucznia z nauczycielem.

Kontrakt powinien zawierać

PREAMBUŁĘ, czyli wstępne uzasadnienie zawarcia kontraktu. Należy sformułować ją językiem brzmiącym ciepło i osobiście. Może również przybrać formę apelu, a nawet listu do ucznia.

ZADANIA zawierające wymogi, zasady czy powinności ucznia.

KONSEKWENCJE za niedotrzymanie ustalonych zasad, zadań...
Należy ustalić, kiedy nastąpi omówienie realizacji umowy.

Uwagi:

Efektywność kontraktu wychowawczego, jako metody wychowania, uzależniona jest od respektowania zasad jego wdrażania. Wskazane jest podpisanie kontraktu w warunkach szczególnie uroczystych, podniosłych. Akt zawarcia kontraktu powinien być dla ucznia wydarzeniem emocjonalnym.

Malbork, 12.01.2015

Marcinie !

Zawieram z Tobą umowę, ponieważ jesteś ważny i martwię się o Ciebie. Chcemy pomóc Ci uporać się z problemami, gdyż wierzymy, że są one przejściowe i do pokonania przez Ciebie.

Analizowałam przyczyny Twoich ostatnich niepowodzeń i doszłam do wniosku, że głównym ich powodem są wagary i niesystematyczna nauka.

Dlatego ustalamy następujące zasady Twojego postępowania:

1. regularnie uczęszczasz na zajęcia szkolne,
2. systematycznie odrabiasz zadania domowe,
3. systematycznie uczysz się na miarę możliwości

W przypadku niedotrzymania ustalonych zasad będę zmuszona zastosować konsekwencje zawarte w regulaminie szkoły, a także konsekwencje prawne wynikające z ustawy o obowiązku szkolnym.

Będziemy się spotykać w każdy ostatni poniedziałek miesiąca przed Twoimi lekcjami w celu omawiania realizacji zasad zawartych w naszym kontrakcie.

Powodzenia!

.....
(podpis)

Malbork, dn. ....

UPOMNIENIE

Udzielam upomnienia uczniowi .....

z powodu braku realizacji obowiązku szkolnego.

Liczba godzin nieobecnych .....

Przyjmuję do wiadomości i zobowiązuję się do regularnego uczęszczania na zajęcia szkolne.

Zostałem poinformowany o konsekwencjach w przypadku dalszych nieobecności

.....

.....

Podpis ucznia

Popis wychowawcy